

עם רצון ותשוקה - יוצרים יצירה חדשה!

אנחנו עוד לא התאוששנו מהמכה של שבוע שעבר, וכבר ניתכה על ראשנו עוד איזה מכה, כזו גדולה...

שבוע שעבר, היתה מכה שנקראת "מרגלים", גדולי עולם, כולם אנשים, ראשי בני ישראל - נפלו ככה, והפילו אחרים... בקושי הצלחנו להשתחרר מזה... במדבר הוא יתמו ושם ימותו. וכבר קיבלנו מכה שניה בדמות של קרח ומאתים וחמישים ראשי סנהדראות...! נשיאי עדה, קראי מועד, אנשי שם!!!

ובאיזו שהיא צורה, אנחנו פה מתבלבלים... גדולי האומה, החשובים והנכבדים, ככה ליפול!...

אז בואו נראה, ידוע שהרב מבריסק שמע פעם מאחורי הדלת איך שמאן דהוא התחיל להסביר את קרח, ומה היתה הכוונה שלו... אז הרב מבריסק פתח את הדלת ואמר, את קרח לא מסבירים, הוא פשוט היה אפיקורס! נקודה, לא למדן ולא כלום, אפיקורס!!!

אבל יש לנו הרגש במה סימאנו את עיניהם, ע"פ כמה פרשיות נוספות שקצת יכולות לשפוך לנו אור בנקודות מסוימות. זה הסבר שבא מבית המדרש של תלמידי סלבודקא, והדברים הם אמיתיים:

בעהמח"ס אהל משה פי' פרשת המעפילים, קראנו על זה שבוע שעבר. דבר תמוה ומשונה, אנשים הולכים למות... על כלום! מילא בפרשה שלנו כתוב את מחתות החטאים האלה בנפשותם, הם רצו להתקרב לקב"ה ע"י הקטרת הקטורת. אבל מה היה העניין של המעפילים למות?...

בפרשת בהעלותך יש את פרשת "פסח שני". מה זה בדיוק "פסח שני"?... "ויהי אנשים אשר היו טמאים לנפש אדם ולא יכלו לעשות הפסח ביום ההוא, ויקרבו לפני משה ולפני אהרן ביום ההוא, ויאמרו... למה נגרע לבלתי הקריב" וגו'.

נתאר לעצמנו, יש פה גביר מאנגליה שתורם חלק מהבנין של הישיבה. יבא אחד לרבי יעקב ויאמר לו, גם אני רוצה לתת את הבנין, אבל אין לי כסף... למה אני אגרע?... רק לגבירים מותר לתרום בניינים?... שמעתם פעם כאלו טענות?... ולא רק זה, אלא הקב"ה עוד מצדיק אותם... מעניין... אותו הדבר יש לקמן בפרשת פינחס עם בנות צלפחד, "למה יגרע שם אבינו מתוך משפחתך? תנה לנו אחוזה בתוך אחי אבינו"... מה הפשט בזה?... תארו לכם, הרי מעיקר הדין בת לא יורשת. תבא בת לב"ד ותשאל, למה נגרע?... מה יש לשאול פה, זו ההלכה, שבת לא יורשת.

אלא, בבית מדרש הסלבודקאי למדו כך: אדם עם כח רצון ותשוקה לאמת הרוחנית להתעלות - יוצר יצירה חדשה!!! היצירה של פסח שני ושל בנות צלפחד - זו יצירה של רצון! כאשר הרצון הוא לשם שמים, והאדם באמת רוצה, ובאמת מעוניין שגם לו יהיה זכות להקריב קרבן פסח - - - עוזרים לו, בוראים לו בריאה חדשה, ומתחדשת עבורו פרשת פסח שני.

ובנות צלפחד, הרי כתוב בחז"ל, גברים אומרים "נתנה ראש ונשובה מצרימה", והן אומרות הבו לן חלק ונחלה. היה זה נסיון קשה, ללכת נגד הזרם. אך הם רצו חלק בא"י, להרבות כבוד שמים ע"י שירבו בכבודה של ארץ ישראל שה' צווה עליהם, והקב"ה זיכה אותם, רצון ותשוקה יוצרים מציאות חדשה, וכמו שאחז"ל: "בדרך שאדם רוצה לילך שם מוליכין אותו".

ועפ"י יש המבארים שהמעפילים חשבו - - - נכון שמשה רבינו עומד ומזהיר אל תעלו כי אין ה' בקרבכם. הכל נכון. אבל אם היום נראה לקב"ה כמה אנחנו רוצים את ארץ ישראל... הננו ועלינו אל המקום אשר אמר ה' - כי חטאנו. אני עושה תשובה על אתמול ואני עולה במסירות נפש... אולי גם לי תהיה פרשה חדשה שאני אוכל לכבוש את הארץ ולזכות בה. לכן המעפילים עלו.

המהלך הזה - זה דבר ברור שעם כח של רצון ועם כח של תשוקה יוצרים מצב של היה עד היום. זו אמת לאמיתה עד היום הזה! אין ספק בכך. ובדרך שאדם רוצה לילך שם מוליכין אותו.

וכמו המטבע שטבע מרן הרב שך זצ"ל, לא מי שיכול עושה, אלא מי שעושה - יכול, כי עוזרים לו!

שרה שנירר ע"ה מעולם לא חלמה להקים כזו רשת ענפה של "בית יעקב", היא חשבה על בית ספר קטן לכמה תלמידות... אבל היא רצתה לזכות את הרבים, בער בה כבוד שמים! אז היא זכתה, ויש עוד כמוה...

לשאוף בדרך הנכונה

המעפילים - כך חשבו. אך היתה להם טעות אחת: זה ברור שהדבר הוא אמת, אך יש לזה שני תנאים: א. שהרצון והתשוקה זה רצון שהקב"ה מעוניין בו. ב. הדרך, שתהיה דרך שהקב"ה מעוניין בה.

כשמשה רבינו אומר להם "אל תעלו כי אין ה' בקרבכם ולא תגפנו לפני אויבכם" - ה' לא רוצה את זה היום. פה זה כבר לא יעזור...

לבקש פסח שני - ה' רצה את זה. ובפרט שהם באו לפני משה... הם הלכו בדרך הנכונה. בנות צלפחד, תן לנו חלק ונחלה - - - ה' רוצה שיראו את אהבת ארץ ישראל כשהגברים אומרים "נתנה ראש ונשובה מצרימה", וזו גם הדרך הנכונה, שהם באו לפני משה ואהרן. אז באמת ה' עוזר.

אבל במעפילים אומר להם מרע"ה היום כבר איחרתם את המועד, זה כמו אחד שלא זכה לקיים מצוות נטילת לולב בסוכות אז הוא ילך ויטול לולב בחנוכה... רבונו של עולם, אני כל כך רוצה לקיים! חטאתי, אז אני מקיים את זה כעת בחנוכה... זה לא הזמן! כעת אין מצוות לולב...

הקדוש ברוך הוא רצה שתעלו אל ארץ ישראל אז, וזה היה ניסיון שלא עמדתם בו, וכאשר חטאתם ולא עליכם, ואומרים לך אל תעלו ולא תגפנו - - - כאן זה לא חכמה לעלות. עליה כזו לארץ ישראל הקב"ה כבר לא צריך ממכם...

וכן בפרשה שלנו, הדרך שבחרו בה היא נגד רצון ה' - ולכן אמר להם משרע"ה "רב לכם בני לוי" כתוב במפורש, הם רצו! הם רצו להתקדם בעבודת ה', והם רצו להיות מקטירי הקטורת.

עד כדי כך - - - אומר הנצי"ב מואלוז'ין חידוש מאד מעניין...! הקב"ה צווה את משה, "את מחתות החטאים האלה בנפשתם ועשו אותם רקועי פחים צפוי למזבח"... שמעתם?!... מהאנשים הפושעים האלו, המחתות שלהם, זה יהיה במזבח?! והרי אין קטיגור נעשה סניגור!... אומר הנצי"ב מואלוז'ין - השאיפה שלהם היתה טהורה! הם רצו להתעלות ולעשות שטייגען ברוחניות! רק שהדרך שלהם לא היתה נכונה... לא עושים בשביל זה מחלוקת, אם אחד רוצה להיות.

אתם רוצים להיות מקטירי הקטורת, אתם רוצים להתקדם?!? אדרבה! אך בשביל זה לא עושים מחלוקת. אבל לשאוף להתקדם - ודאי שכן.

אומר הנצי"ב, על התשוקה הזו לא ויתרו. התשוקה הזו נשארה בבית המקדש רקועי פחים צפוי למזבח. תראו כמה יהודי משתוקק! תראו כמה יהודי רוצה!!!

הג"ר משה פיינשטיין זצ"ל מבאר את הפסוק ויראו ויקחו איש מטהו, בשלמא מטה אהרן פרח לכן לקח אותו אהרן אך מה ענין היה להם לקחת את המטה שלהם שלא פרח, רק שבעצם עבודת בית המקדש היא מחייבת ויש בה הרבה טירחה ועמל וגם סכנה לאלו שלא ראויים, ולקחו מטה להראות - רצינו להתקרב יותר לה' גם במחיר של קושי טרחה ועמל רק לא זכינו, והרצון הזה מונצח במטה שלא פרח, ולכן לקחו לזכרון. אך כיון שהדרך שלהם לא היתה נכונה - לכן כל מקטירי הקטורת - מתו. דברים פשוטים.

אנחנו יודעים, עץ חיים - תאוה בה. המלאך שמכה על קדקדינו ואומר לנו גדל מה שמו?... שאיפות. רצון. תשוקה. זה מה שנותן לנו את

הדחף!

שבוע שעבר דברנו על כח של חברה, כמה חברה משפיעה, וכמה חברה רעה מזיקה.

היום נדבר על כח של ליצנות. שלא שמים לב עד כמה ליצנות מזיקה. אמר לי פעם הגאון רבי זאב ברלין שליט"א, שיש בחיי אדם מקום שהוא מקלל בצורה חריפה מאד. על מה מדובר?... על אנשים שאומרים שלא צריך לכבד את ההורים, כי ההורים הביאו ילד להנאת עצמם, הרי גם אדם חילוני רוצה שיהיה לו ילד, וגם שהוא יוכל להיסמך עליו לעת זקנה... אם כן, לא צריך להכיר טובה להורים.

כותב החיי אדם (כלל ס"ז סעיף ד') "יסכר פי דוברי שקר" - האומרים שאינם צריכים להחזיק טובה לאב ואם, כי להנאת עצמם היו מכוונים, וממילא נולד. וכיון שנולד מהם, נתן הקב"ה טבע שהאב ואם יגדלו בניהם כמו טבע של כל בהמה, חיה ועוף שמגדלין בניהם, והבנים לא מחזיקים טובה לאבותיהם... יתאלמונו, וישתתקו, ויתחרשו!!! כי הם בעצמם מעידים עליהם שהם כמו בהמה ואין להם לב לדעת ולהבין וכו'.

מה ההסבר בזה... למה דוקא מצוות כיבוד הורים כ"כ בער לחיי אדם?... אמר לי הגר"ז ברלין, שהיתה תקופה ביהדות שניסו לשנות כל מיני דברים ששמרו כל הדורות, ולקעקע את יסודות היהדות. אבל אף אחד לא שמע להם, בגלל שכל ילד יהודי יודע - מה שאבא עושה עפ"י התורה קדוש! מה עשו? התחילו לזלזל במצוות כיבוד אב ואם, מה אתה חייב לשמוע לאבא שלך... הוא התכוין להנאת עצמו, ואין הכרת הטוב, ותעשה מה שאתה מבין, גם היום יש מרשעי ברית הרוצים לפרוק עול ההורים ואומרים יש דור חדש, אבא שלך שייך לדור הישן... הוא לא חי את הדור המודרני של היום, אם הוא היה היום, הוא היה הרבה יותר גרוע ממך... אתה 'צדיק' לעומתו, רק שהוא היה בדור הישן'...

וכן אז זהו... הם עשו כמה בדיחות וחזרו לישון... כעת אפשר לשנות את כל מה שרוצים ולעשות ככל העולה על רוחם. ולכן החיי אדם יצא נגדם בחירופים וגידופים ובקללות נמרצות.

אנחנו, קשה לנו להבין: קרח רצה לדבר נגד משה רבינו ע"ה. איך זה התחיל?... בחז"ל כתוב ובמושב ליצים לא ישב - זה קרח שהתלוצץ במשה ואהרן, נתאר לעצמנו, אם מישהו ירצה היום לדבר נגד מרן שה"ת זצ"ל - אנחנו נסקול אותו באבנים! אבן אחת לא תשאר בבני ברק... כולם ירגמו אותו! אז איך זה שקרח ועדתו עשו צחוק ממה רבינו באין פוצה פה ומצפצף?...!

אז צריך לדעת, וזה יסוד לחיים: הביא את זה פעם מרן הג"ר גרשון אדלשטיין שליט"א: זה יסוד של הרמב"ן, לפעמים רואים אנשים עם כל מיני אידאולוגיות משונות - וסביבם יש קהל אנשים תומכים, הם האנשים הממורמרים, אין להם במה להתילתות והם מחפשים משהו שבביל להיאחז בו...

אומר הרמב"ן, קרח היה בלבו על משה רבינו, הוא כעס על נשיאות אליצפן, וקנא גם באהרן כמשי"כ ובקשתם גם כהונה, ונמשכו אחריו דתן ואבירם בטענות כמו "להמיתנו במדבר" וכו'. שהסיר הבכורה מראובן אביהם, וגם קרח בכור היה.

אך בזמן שהיו ישראל במדבר סיני - לא אירע להם שום רעה. ואפילו בחטא העגל שהיה גדול ומפורסם - מתו אנשים מועטים ונצלו ע"י תפילתו של משה שהתנפל עליהם ארבעים יום וארבעים לילה. והנה היו אוהבים אותו כנפש, ושומעים אליו. אילו באותו זמן היה אדם יורד על משה רבינו - היה העם סוקלים אותו!!!

אז לכן קרח סבל בדומיה את גדולת אהרן, וכן המאתיים וחמשים ראשי סנהדראות שהיו בכורים ונלקחה מהם העבודה - סבלו בדומיה את מעלת הלויים שעלו לגדולה תחתיהם. ואת כל מעשיו של משה. אבל - - - כשבאו למדבר פארן, ונשרפו באש תבערה, ומתו בקברות התאוה רבים, וכאשר חטאו במרגלים - לא התפלל משה עליהם ולא בטלה הגזירה מהם, ומתו כל נשיאי השבטים במגפה לפני ה', ונגזר על כל העם שיתמו במדבר ושם ימותו, אז היתה נפש כל העם מרה, ואמרו בלבם כי יבוא להם בדברי משה תקלות - - - ואז מצא קרח מקום לחלוק על מעשיו, וחשב כי ישמעו אליו העם, ואז הוא הצליח לעשות ליצנות, וע"י זה לאבד את הכל. כי אחרי הכל, העוצמה שאתה עבד, זה היה הליצנות. כי ליצנות אחת דוחה מאה תוכחות.

סיפר לי בחור, שהיה פעם מרצה באחד הסמינרים שלי "ערכים" שדיבר בהוכחות ברורות שיש בורא עולם. והביא הוכחה שאין לה שניה, ואין איך לדחות אותה:

הוא סיפר את הסיפור המפורסם בקוממיות, איך שכל השדות של היישובים מסביב לא שמרו שמיטה, ורק בקוממיות הרב מנדלסון חיזק אותם וכל התושבים שמרו שמיטה. וביום בהיר אחד, כיסה ארבה את השמים, ובאו ארבה לכל השדות שמשביב קוממיות ואכלו את ה-כ-ל! עשב

עד כדי כך - אומר הגאון רבי לייב חסמן - כתוב אצל משה, ברב בישר, וברב בישרוהו. ברב בישר - רב לכם בני לוי. וברב בישרוהו - בפר' ואתחנן, הקב"ה אמר לו, רב לך, אל תוסף דבר אלי עוד בדבר הזה, אומר רבי לייב, מה הקשר בכלל!... פה, הם הלכו לקעקע יסודות של אמונה! אומר להם משה - רב לכם!

אך בפרשת ואתחנן, עומד משה רבינו ורוצה להיכנס לארץ ישראל, לזכות לקדושה, טהרה... וכבר ביאר מרן הרב שך זצ"ל הוא מבקש להיות אפילו ציפור בארץ ישראל (!!!) העיקר להרבות כבוד שמים! כי כל מה שברא הקב"ה בעולמו לא ברא אלא לכבודו, וגם הציפור בין מליוני ציפורים מוסיפה טיפה לים הגדול של כבוד שמים. הוא מוותר על כל הגן עדן העיקר להרבות כבוד שמים. וכי זה אותו הדבר!...

אומר רבי לייב, נכון... מה שהוא לא נכנס לארץ ישראל, זה לא בגלל שהוא אמר רב לכם, אלא בגלל חטא מי מריבה, שהוא לא דיבר אל הסלע... אבל באיזה לשון זה נאמר?... רב לכם. מה זה "רב לכם"?... מספיק! אל תשאפו! על המילים האלו משה רבינו נתבע. לא אומרים לבן אדם אל תשאף.

הכיוון והדרך שלהם היתה טעות גמורה. אמת. אבל לא אומרים לבן אדם אל תשאף. תכוון... תדריך... תגיד להם שזו לא דרך נכונה וכדו'. אך להגיד לבן אדם מספיק, אל תשאף - - - על דברים כאלו נתבעים. וגם הוא קיבל את התשובה במילים "רב לך, אל תוסף דבר אלי עוד".

רק תשוקה יוצרת מצבים חדשים. אדם שבאמת רוצה להיות גדול בתורה, עמל, יגע וזוכה. זוכה!!! אין דבר העומד בפני הרצון. אבל כשזה רצון ה' ועושה בדרך הנכונה עפ"י התורה.

מידות רעות משבשים את השכל

וכעת נדע:

אם אמרנו, מטה רגלי...? אתה רואה גדולים גדולים שנופלים ולא מחזיקים מעמד, אז מה נגיד אנחנו?... וכבר דברנו שצריך להתחוק בלימוד המוסר. אבל צריך לדעת עוד דבר: אדם לא יודע עד כמה המידות רעות שולטות עליו, ועד כמה הוא מאבד את השכל!

הג"ר אהרן בכרך - ר"י גבעת רוקח - אמר לי פעם, שחותנו הגאון ר' אליעזר פלציניסקי אמר לו שהוא בא פעם לחזון אי"ש, ושיבח בפניו את אחד האנשים, שהוא אדם גדול עד למאד! רק שהוא נופל בנגיעות. אמר לו החזו"א, אם היית אומר לי שהוא אדם גדול רק שפעם אחת הוא נפל באיזה חטא... היה קשה לי להאמין, אבל אולי... אל תהרהר אחריו ביום, שבדאי עשה תשובה. אבל אם הוא נופל בנגיעות - אז עשרים וארבע שעות ביממה הוא "אדם קטן"!!!

במה הוא אדם גדול, שהוא לא יכול לשלוט על עצמו?... שהשכל האמיתי לא מכוון אותו!... אם הוא לא יודע להתעלות מעל עצמו, וחשבונותיו האישיים מדריכים אותו אז הוא אדם קטן. לזה אפשר לקרוא אדם גדול!...

אנחנו לא מרגישים עד כמה המידות רעות מכוונים אותנו ומשבשים לנו את השכל.

מספרים על הדברי חיים מצאנז, שפעם היה מישהו שחיבר ספר להסביר את קרח ואת הכוונות שלו, והביא את הספר לרבי חיים מצאנז. הדברי חיים קרא את הספר, ואמר למחבר ביקורת רוח' מרובה - יישר כח! יישר כח! כעת אני מתחיל להבין את החז"ל על קרח...! ההוא יצא מאושר כולו... אחד מהבנים של רבי חיים, שראה איך אביו כ"כ נהנה מזה, הסתכל בספר, וראה שזה כתוב בלי טעם ובל יריח... הוא תמה לפרש העניין, ושאל את אביו, ממה אבא כ"כ נהנה, למה אבא התכוין?...!

אמר לו הדברי חיים, פשוט... עד היום לא הבנתי את משי"כ בחז"ל, "וקרח שפיקח היה, מה ראה לשטות הזו". ולא הבנתי למה זה שטות?... הוא רצה כבוד זה שטות!... אבל כעת, כשקראתי את הספר - אני מבין איזה שטויות היו לו... (מובא בספר אוצרותיהם אמלא).

אדם שהכבוד מודיק אותו - הוא מתחיל לדבר כמו ילד קטן... אתה שומע לפעמים בן אדם שאוהב כבוד, ו- - - כמו תינוקות. יש לו תסבוכים עם עצמו... מצד אחד הוא רוצה את הכבוד, מצד שני - אסור לו להראות שזה בשביל הכבוד... והוא מסתבך, ומדבר כמו תינוק.

לפעמים זה יכול להיות גם אדם חשוב! אצל תלמידי חכמים זה לא כ"כ שייך, אבל אם מישהו ישמע פעם איך שראשי המדינה מדברים, כמו תרנגולים מקרקרים... אין מילה נדבקת למילה, הכל סביב הכבוד שמוציא אותם מן העולם...

קרח שפיקח היה, מה ראה לשטות זו?...? אדם לא שולט בעצמו. הוא מדבר כאלו שטויות... דברים שהוא יודע לבד שזה לא נכון.

ליצנות אחת - דוחה מאה תוכחות

אנחנו רוצים להגיע למשהו קצת יותר עמוק:

אחד לא נשאר שם! כל השדות שמסביב קוממיות - היו קרחת. וקוממיות - פורחת!... לא הגיע ארבה אחד לכל גבול קוממיות!! זה היה בערב שבת... אפשר להגיד שאין בורא עולם!... קם אחד השומעים ואמר, זה שקר מה שאתה אומר! המרצה שהופתע מההתקפה הבלתי צפויה, שאל למה נראה לך?... כי אם זה היה אמת - לא היה שייך שכל אלו שראו את זה לא יחזרו בתשובה. אתה רואה בורא עולם מול העיניים! מה שייך אחרת?... אמר לו המרצה, אני אומר לך שזה היה! אמר לו אותו אחד, יודע מה... יש לי דוד זקן שגר שם באיזור, אני אשאל אותו. הוא בא אליו ושאל אותו אם זה היה, אמר לו בטח! אני זוכר את זה! אז תגיד לי, איך חזרתם בתשובה?... אתה רואה בורא עולם! הוא התחיל לצחוק... אמרו אצלנו בקיבוץ שלא רק אנחנו שונאים את החרדים, אפילו הארבה שונא אותם... הוא מוותר על האוכל שלהם העיקר לא להיכנס אליהם!... וזהו... כולם שם חייכו ושלום... כמו תינוקות!

קרח שפיקח היה - מה ראה לשטות זו?... כלום, קרח לקח את כח הליצנות, עשה ליצנות ממש, ליצנות מאהרן, וגמרנו... זהו זה.

ליצנות - אבי אבות הטומאה

והנה באו נחשוב יחד:

בכל אופן אנחנו הרי יודעים את האמת שמה שה' אוהב זה מתמידים ויראי שמים. אין בזה ספיקות לאף אחד. אבל אחד שהוא לא מתמיד ולא כ"כ ירא שמים, זה כואב לו למה השני כן?... נתקנא. זו לא "קנאת סופרים", זו קנאה רגילה, קנאה 'לשמה'!... תלמד גם אתה!... אבל זה הוא לא רוצה להתמודד ולעבוד ע"ע... הרב מבריסק אמר פעם, טוב מתמיד אחד יותר מעשרה עילויים! התמדה זה הכל! וכשאמרו לו על אחד שהוא 'פרומערי' גדול, הוא אמר - הפרומקייט הכי גדול זה 'התמדה'!

המתמיד, ירא שמים, מתפלל.

אבל מה עושים אותם אלו שמקנאים, ובכל מקום יש 'חלבנה', גם בקטרת זה היה... מה עושה אחד שכואב לו איך שההוא ככה הולך וגדל, מופלג ביראת שמים, בהתמדה, מה ששואלים אותו הוא יודע... והוא מתפלל טוב... ליצנות!... כמה בדיחות על חשבוננו, פעם בפניו ופעם שלא בפניו - ואז הוא הרגיע לעצמו את המצפון... ההוא!... וזהו זה... הכל נגמר. צחקתי עליו ונרגעתי.

גם כאשר רוצים לערער את ההנהגה של משה רבינו (ה"י) תעשה כמה ליצנויות - והכל כבר בידיים שלך...

וכך גם עשו כל אלו שרצו לדבר נגד גדולי ישראל.

הרב שך אמר שהוא רוצה שיכניסו לקבר שלו את כל הפשקווילים שהוציאו עליו... הוא יבא עם זה לפני כסא הכבוד!!! אדם מרגיש שהוא "גדול" אם הוא יכול לדבר על גדול. אני בר הכי, אני יכול לדבר עליו...

קרח רצה ליצנות. אנחנו לא יודעים כמה זה אבי אבות הטומאה!!! וכששומעים מבחור... תברח ממנו! זה מתחבר לדברים של שבוע שעבר - חברה משפיעה. אתה כבר לא בעל הבית... מאתיים וחמישים איש ראשי סנהדראות!!! מאתיים וחמישים איש!!! עם ליצנות - קונים אותם. ואתה אפילו לא מרגיש עד כמה יורד לך הערך.

אומר הגאון רבי משה פיינשטיין: משה רבינו - רעיא מהימנא - תמיד הוא בא להליץ על כלל ישראל. אך אצל קרח, משה רבינו לא ויתר. "אם בריאה יברא ה'" - מביא רש"י בשם חז"ל, אם בריאה - אם יש פה לארץ מששת ימי בראשית - מוטב, ואם לאו - יברא ה'!!! תהיה "בריאה חדשה"! אני לא מוותר על כלום.

למה?? כי ברגע וזו מלחמה על גדולי ישראל - - - הרי כל מה שיש לנו זו המסורה... אמן אתה מעביר את גדולי ישראל - אבדת את כל היידישקייט ואת כל האמונה, לא נשאר כלום!

הרי חז"ל מספרים שכלל ישראל ש-מ-ע-ו-י איך שהקב"ה אומר למשה - דבר אל בני ישראל! זה לא שמשאמר ה' אמר לי, והם האמינו... הם שמעו! ופתאום - - - אין תורה מן השמים... משה לא אבי הנביאים... כלום. ליצנות! כולם הרי ראו את כל הניסים של משה רבינו, אך ליצנות אחת - דוחה מאה תוכחות!

בחור שמע פעם איזו ליצנות, ולא רק על גדולי ישראל, אלא אפילו על בחור מתמיד וירא שמים - זה מחלחל בו! והרבה יותר מדברים אחרים!

אני אומר לכם, כשהייתי ילד, מאד כאב לי הסיפור עם רבי עקיבא אייגר (זה מופיע ב"חוט המשולש"). שבחנתונה של אחד מילדיו, פתאום רבי עקיבא אייגר נעלם. כולם החלו לחפשו בכל האיזור - ולא מצאו. בלבו של המחונן נכנס פחד... מי יודע מה לא מצא חן בעיניו... הוא הלך לחפשו בכל הבתי כנסיות, ולבסוף מצאו באחד הבתי כנסת יושב ובוכה, בוכה ובוכה... נבהל המחונן, למה הרב בוכה?... האם אני לא בסדר?... חס ושלום. אז למה המחונן בוכה?... אמר לו רבי עקיבא אייגר: אני שאלתי אותך אם אתה מרוצה, ואמרת לי - מכל השידוך אני מרוצה, אבל מהמחונן...

אמר רעק"א, אם אני הסיבה להעיב על השמחה בגלל שאני המחונן, אז זה מצער אותי, ולכן אני בוכה... המחונן נבהל, מה, רבינו חשב שהתכוונתי בריצנות!... עשיתי את זה בשביל השמחה, קצת ליצנות... נודעו רבי עקיבא אייגר: ליצנות!... מיד ציוה רעק"א לארוז את כל החפצים, והם חזרו בחזרה לעיר שלהם!...

סיפור נוסף יש עם רעק"א, שהיתה שאלה מה להקדים בברכה, האם ביצים או משהו אחר. ומישהו אמר, כתוב בפסוק "והעי מקדם", עי - באידיש זה ביצים, אז הם קודמים... רעק"א ברח משם! ליצנות!...

אנחנו לא יודעים עד כמה ליצנות מחלחלת בנו. וכמו שרבי ירוחם כותב לגבי חברה, אותו דבר לגבי ליצנות. אנחנו לא יודעים כמה הליצנות מורידה לנו את הערך.

מרון ראש ישיבה זיע"א היה מספר, שבצעירותו הוא היה מלמד גמרא בשיעור בכפר סבא, והיו שמה שני יהודים, אחד היה למדן, והשני היה יהודי שלא ידע ללמוד... והלמדן תמיד שאל טוב. אבל תמיד, איך שהוא היה מתחיל לפתוח את הפה אז השני היה אומר לו, מה אתה שואל את הרב?... אתה לא מבין שזה שטיות?... מה אתה מפריע לרב להגיד את השיעור שלו?... ורי' אהרן לייב היה מחייך כשהוא היה מספר את זה!... דווקא הלמדן שאל כל כך טוב... הוסיף הרה"י, והשני לא קלט מה שמדברים... אבל הוא אמר מה אתה מדבר שטיות, וזהו... לך תתוכח... וזה, אחי היקרים, אם לא הגענו לפרשיות האלו רק לדעת כמה זה נוגע אצלנו - - - דינו.

הרי כולנו יודעים שהכל שקר! ברגע וקרח היה מקבל את הנשיאות במקום אליצפן - הכל היה נרגע, אין למה תתנשאו, ואין טלית שכולה תכלת. ואין בית מלא ספרים אם חייב במזוזה, הכל היה בא על מקומו בשלום. וחוף מזה, הוא סתר את עצמו במיניה וביה, הוא אמר כי כל העדה כולם קדושים, ומדוע תתנשאו, נו... אז למה אתה רוצה להיות נשיא, מה יש?... מובא בחז"ל שהוא אמר אני קרח בן יצהר - יצהר - זה שמן, ושמן תמיד צף למעלה, אז אני צריך להיות למעלה... זהו קרח שכל העולם נרעש ממנו!...

ועוד איתא שכמו שיש כהן גדול, היה צריך להיות לוי גדול והוא יהיה - קרח! ובאר"י ז"ל כתוב שלעתיד לבא הוא יעלה לגדולה, צדיק כתמר יפרח - סופי תיבות קר"ח. אנחנו לא מבינים כל דבר, וגם לא צריך להבין כל דבר... אבל ולא יהיה קרח וכעתו - זה נשאר לכו"ע... קרח איבד את הכל בשביל הכבוד, הוא דיבר כאלו שטויות... נו נו, שמן צף... אבל אתה אומר "כל העדה כולם קדושים" אז מה אתה עדיף?... רק בשביל משה זו טענה, בשבילי לא...

ומה העצה להינצל?

אני רוצה להגיד לכם דבר אחד: ודאי וודאי שהחיזוק צריך להיות במוסר. בלי מוסר - אין כלום. לא צריך הרבה ראיות לזה... אדם בלי מוסר הוא תמיד צודק...

פעם שאלו את הרב אלישיב על בחור מסויים שרצו לקחת אותו לחתן. אמרו עליו שהוא בחור מצויין, אבל הוא לא לומד מוסר... אמר הרב אלישיב שלא יקחו אותו. למה?... כי אחד שלא לומד מוסר - תמיד האשה אשמה. מה שלא יהיה - אף פעם הוא לא אשם... הוא תמיד צודק... אם הוא ילמד מוסר הוא יראה שברוך כלל דווקא הוא האשם. וגם אם יש אשמים אחרים, יודעים לוותר ולשתוק.

אבל דבר אחד ברור: בלי מוסר - אין תוחלת ואין תקוה ואין מידות טובות. ובקלות עובדים עלינו. יש קרח ויש כעדתו...

בגודל רעת המחלוקת

סיפר לי פעם מורינו ראש הישיבות הגאון רבי שרגא שטיינמן שליט"א, שכשנפטר ה"אמרי משה" בבריסק, היתה מחלוקת גדולה מי יהיה ראש הישיבה, (זו היתה ישיבה חשובה מאד) והיו שנים שלא השתתפו במחלוקת: אבי, מרון רה"י זיע"א, והג"ר משה סולובייציק זצ"ל. ושניהם נצלו מהפרוענות של השואה ונשארו בחיים, כי הם לא השתתפו במחלוקת. [ובהזדמנות - שאלתי את הראש ישיבה אם הסיפור הזה נכון... ואמר לי הרה"י שלא השתתפו במחלוקת - זה נכון, ששינוי נשארו בחיים - זה גם נכון. אבל להגיד שזה בגלל זה? אני יודע דרכי שמים!...]

אני רוצה לומר לכם: היתה פעם מחלוקת בישיבה, ובאו להגה"צ ר' הירש פאלאי זצ"ל, [זהירותו של רבי הירש מלשון הרע - היתה נוראה! גם כל פעם שהוא ביקש לקבל קבלות - זה היה חיזוקים בשמירת הלשון. אין לתאר ולשער... ושאלו את ר' הירש, מה דעתו? לאיזה צד כדאי לעזור ולסייע?... אמר להם ר' הירש שני דברים: א. מה שאמר רבי שרגא פייבל אפשטיין, (בנו יחידו של הגרמ"מ) אם יעמדו בפני שתי אפשרויות, או להיכנס לתנור חם או להיכנס למחלוקת - אני אכנס לתנור החם. למה?... כי בתנור יותר קר...

ב. לאחר מכן, הביא להם ר' הירש את הרמב"ם באיגרת תימן: "אל תשקצו את נפשותיכם במחלוקת המכלה הגוף הנפש והממון, ומה נשאר עוד... ראיתי לבנים שהשחירו, ופחות נפחתו, ומשפחות נספחו, ושירים הורדו מגדולתם, ועיירות גדולות נתערערו, וקיבוצים נפרדו, וחסידיים נפסדו, ואנשי אמונה אבדו, ונכבדים נחלו ונתבזו בסיבת המחלוקת".

ממשיך הרמב"ם: "נביאים נבאו, וחכמים חכמו, ופילוסופים חיפשו ויספו לספר רעת המחלוקת ולא הגיעו לתכליתה".

אמר להם ר' הירש: שמעתם?!... כל טוב! גייט ארויס! אתם שומעים?... שלום וכל טוב, לכו!... (מובא בספר לתתך עליון).

צריך לדעת לכל החיים, מחלוקת זה פחד!! ויש ע"ז הרבה סיפורים, על מחלוקת, יש על זה יצר הרע מיוחד... ולכן יש על זה לאו מיוחד שלא כמו שאר המידות - ולא יהיה כקרח וכעדנות...

שאלתי פעם את ראש הישיבה, למה יש כ"כ הרבה מחלוקות?... הרה"י צחק, ואמר לי, כשיש לבן אדם מידות רעות, אז הוא מודע לכך שזה רע ומתבייש בזה להראות בריש גלי. אבל מחלוקת?!... כ"כ בטוח שהוא לשם שמים! אני צודק, והכל לשם שמים! ראיתם פעם מחלוקת שהיא לא לשם שמים?!... [כנראה שרק במשנה באבות מוזכר שיש כזה דבר... כך סוברים עכ"פ המדברים], כל אחד במחלוקת סבור שהוא לשם שמים גמור! וממילא אין לו מה להתבייש בזה...

הכסף הוא לא שלך!!!

כאשר קרח הקהיל את עדתו, הוא הזכיר שני דברים, טלית שכולה תכלת - חייבת בציצית או לא. ובית מלא ספרים, חייב במזוזה או לא.

ומעבר לזה, הוא עשה ליצנות גדולה, הוא סיפר סיפור עם אלמנה מסכנה שהיה לה שדה, ולקחו לה לקט שכחה ופאה, ואח"כ היא קנתה בהמה, ולקחו לה מתנות כהונה, זרוע לחיים וקיבה, עד שהתרוששה לגמרי, וזו ליצנות גמורה... הרי בכלל לא היו שדות... ומלבד זאת - קרח... אם אתה כ"כ טוב ומרמס - תן לה איזו תרומה, מה יש?... הרי אתה גביר גדול, איך אתה נותן לה ככה להתמוטט?... אלא מה, זו ליצנות.

הגאון ר' משה פיינשטיין זצ"ל הסביר, מה היתה פה עיקר הבעיה: הוא מביא שכתוב בחז"ל שחסידיים הראשונים היו מכניסים פירותיהן לבית דרך השער, להתחייב במעשרות, והאחרונים דרך גגות וקרפיפות להיפטר מן המעשרות.

אומר ר' משה - דע לך, יש בן אדם שמרגיש הכסף הוא שלי, באים מס הכנסה ומוציאים ממנו כסף, זה כואב... לא?!... רק אין ברירה ואם הוא יכול להיפטר ממס הכנסה - מצויין! מה השאלה בכלל... אנשים שמרגישים שצדקה זה מס הכנסה, אז הם באמת מחפשים כל הזמן איך להיפטר מזה, אבל אדם שמרגיש, זה בדיוק בשבילי, זה טוב בשבילי! אז למה להיפטר מזה?!... דבר פשוט.

קרח, לאורך כל הדרך נתן לאנשים להרגיש: תשמע, באים ולוקחים ומכתבים לנו את החיים, מגבילים אותנו וכיוצא"ב. זה שלך?!... נתנו לך מתנה משמים מה אתה בא בטענות... לך לא מגיע כלום, שום דבר לא שלך. נותנים לך מתנות, חיים בריאות וכסף, וגם תפקיד מה חובתך בעולמך, וכי מול ים של מתנות כאלו, כשהנותן מצווה קצת להתאמץ גם לכבודו - זה יותר מדאי הרבה? וגם את זה הוא מבקש רק כדי שתזכה לחיי נצח --- רצה הקב"ה לזכות את ישראל לפיכך הרבה לבם תורה ומצוות.

הקב"ה בעל הבית!

ולגבי מזוזה וציצית - אין הרבה זמן להאריך, ונקרא את לשון ספר החרדים (פטי"ז אות כ"א): לקבוע מזוזה, וישים אדם ידו על המזוזה תמיד, ויזכור: כי הוא יתברך בעל הבית ואדם ובניו ואשתו וכל אשר לו - אורחים. רק הקב"ה כ"כ אוהב אותנו ועשה לנו כזו הכנסת אורחים נפלאה שכל אורח מקבל דירה!... וכל נכסיו שלו, והוא שומר אותו בבית ובשדה, וכו' וכו'.

מה המזוזה באה לומר?... אנחנו יודעים שעל כל דלת של משפחה יש שלט איזו משפחה גרה שם. אך לפני השלט של שם המשפחה, יש שלט של מזוזה. בשלט הזה אומר לנו הקב"ה - אני הבעל הבית. אתה רק אורח פה, אבל בעל הבית זה אני!

יש ענין מיוחד לבא ולדעת - אני אורח בעולם הזה. אני לא בעל הבית! הכל זה מתנות. שמענו פעם אורח שיבא לבית ויתחיל להתלונן למה אתם לא נותנים לי אוכל כזה או כזה, למה לא בשר?... חייבים לך משהו?!... תגייד תודה על מה שאתה מקבל.

וכן ציצית - - - כתוב באור החיים שציצית זה חותם עבדות. אנא עבדא דקודשא בריך הוא. ועבד - מה שקנה עבד קנה רבו, שום דבר אין לך משלך. וזה קרח לא יכל. כמו שמסביר רבי משה פיינשטיין.

החרדים באותו פרק (טז, כג) אומר: מצות עשה ליתן צדקה בלב טוב ובשמחה! לא רק לתת... אלא איך לתת... בלב טוב ובשמחה!

רבינו יונה באבות (ה, י) כותב שאם אדם נותן צדקה באותה צורה, אבל בלב הוא מרגיש החמצה, ורגש של קמצנות חולף לו בלב - יש אומרים שזו מידת סדום!!! ולא ירע לבבך בתתך לו. יהודי צריך להיות טוב. תבין... זה לא שלך! תשמח...! הקב"ה נותן לך - - - והרבה יותר, כדי שתתן ותזכה - איזה עסק טוב.

אילו יבא אלי גביר ויאמר לי, קח עשר מיליון דולר, תרום את זה לבנין ישיבה, ותנצח את הבנין על שמו של אבא שלך... אני אהיה מאושר כולי!!! הקב"ה נותן לי כסף ואומר לי תן את זה לפה ולשם ושיהיה על שמך... נותנים לך קבלות ואף פטור ממס הכנסה... זה בכלל לא שלי. נתנו לי בשביל לתת...!!! ועוד מבטיחים לי על זה עולם הבא, ועולם הזה, איזו הרגשה נעימה זו...

כח התפילה, תבקש ותקבל!

ונסיים בדבר אחד: יש דבר שהוא מהדברים העומדים ברומו של עולם ובני אדם מזולזלין בהן. אנשים לא יודעים עד כמה זה חשוב לחיים שלהם, וזה - תפילה!!!

זמן אין. אז רק נספר סיפור:

סיפר לי יהודי תלמיד חכם שהוא כעת מחתן את הבת שלו שתחי' והוא הלך לרבנית אריאלי (אמו של הג"ר אשר אריאלי שליט"א) יש לה גמ"ח הכנסת כלה. והוא שאל אותה, איך זכיתם בן כמו הגאון ר' אשר אריאלי?... (השיעור של ר' אשר, זה השיעור יומי הכי גדול בארץ!)

אמרה לו הרבנית, בן שראה את אבא שלו כזו התמדה, איך שבאהבת תורה שלו הוא הגיע לפת לחם ממש - - - לא יכול לגדול אחרת. אבל הוא רצה לשמוע קצת עליה... אז הוא אומר לה, כן... אבל מה עם התפילות של הרבנית?... היא לא התייחסה לשאלה הזו וכאילו לא נוגע אליה. אבל היא אמרה לו: אני רוצה לכם כלל בחיים: יש אנשים שחושבים שבשביל להתפלל - צריכים השראה מיוחדת שאני אוכל לבכות ולהתחנן, וכל התפילה תשפך לי מהלב... ואשפוך את נפשי לפני ה', אבל זה לא מגיע... אל תהיו טפשים. השמים פתוחים עשרים וארבע שעות ביממה. הקדוש ברוך הוא נמצא! תדברו איתו. תבקשו ממנו! בין אם הולך לך או לא הולך לך... כן נשפך או לא נשפך - זה לא משנה, תעזוב את כל השטויות. התפלל - ותקבל.

וזה - אני אומר - דבר כל כך נכון... אנחנו בין כה וכה עומדים בתפילה שלש פעמים ביום בשמונה עשרה, כל כך פשוט, בא, תחשוב רגע מה שאתה מבקש, תבקש באמת. רוצים לתת לך!!! רק תבקש! 'הרחב פיך ואמלאהו'. שהקב"ה יזכה אותנו שבאמת ניצל מכל אותם יצרים, וכל אותם דברים שמשבשים את השכל ולא נותנים לנו להגיע אל האמת הפשוטה - - - מוסר, ותפילה. אשרי מי שזוכה!!!

לעי"נ

הרבנית שרה לולו
בת סלחה אצלן ע"ה
נלב"ע כ"ו סיון
תנצב"ה

לעי"נ

הרבנית הצדקנית מרת תמר שטינמן ע"ה
אשת חבר לרשכבה"ג רבינו מרן ראש הישיבה זיע"א
נלב"ע כ"ה סיון תשס"ב
תנצב"ה

ניתן לשמוע את השיחה ביום שלישי בערב ולאחמ"כ בשידור חוזר בקו השיחות שמספרו 074-740-3629

ע"מ שנוכל להמשיך בהפצת תורתו של מורינו המשגיח שליט"א, אנו זקוקים לעזרת הציבור

לתרומות והנצחות: 054-843-6282

לקבלת הגיליון במייל: 4166058@gmail.com